

Bijeenkomst VVE WG Dagvlinders

24 januari 2026

CC Torenzaal, Torenstraat 1, 9160 Lokeren.

Deze bijeenkomst wordt gesponsord door:

De beste wensen !

Opvolgen van (dag)vlinders, door hun afhankelijkheid van ecologische omstandigheden maar ook door hun kwetsbaarheid, is een **betrouwbare en snelle manier** om elke verandering te meten die hun leefwereld zouden kunnen beïnvloeden.

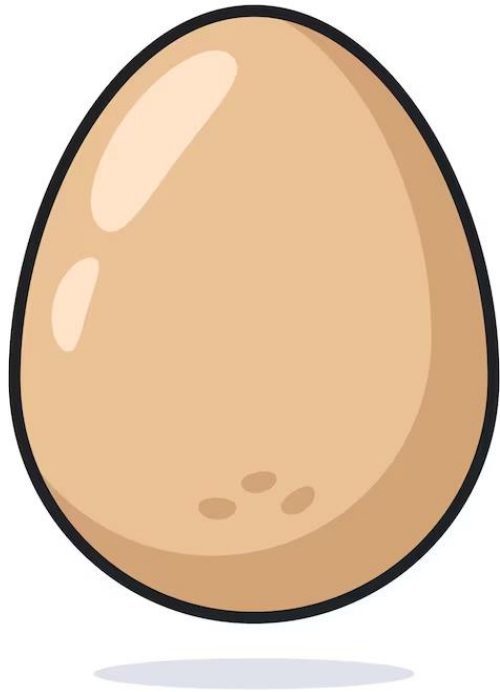
Daarom kan het geheel van **regelmatige tellingen** die elk jaar op dezelfde tijdstippen worden uitgevoerd, ons een schat aan informatie geven over zowel de ecologische variaties als de veranderingen die in onze omgeving voortkomen uit de uitbreiding en diversificatie van menselijke ingrepen.

L. PERRETTE 1985. *Linneana Belgica*, 10 (4): 165.

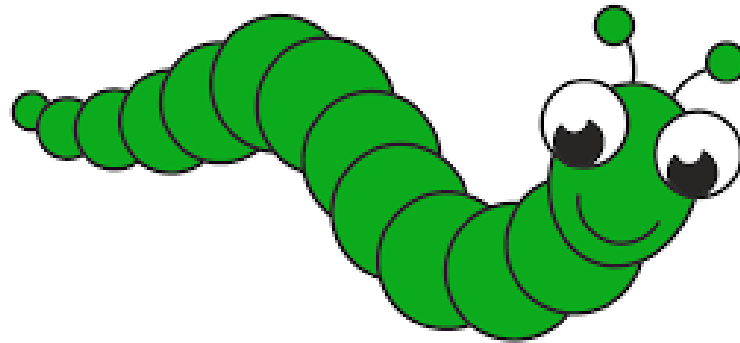
Aanwezigheid

- Hilde Bex
- Jasper Buyle
- Lieven Caekebeke
- Frank Cornelis
- Jurgen Couckuyt
- Beau De Block
- Steven De Decker
- Ward De Moor
- Jurate De Prins
- Willy De Prins
- Etienne De Schryver
- Maatje den Herder
- Ortwin Hoffmann
- Kurt Jonckheere
- Anja Lambrechts
- Dirk Maes
- Thomas Maertens
- Sabine Metzger
- Berber Meulepas
- Laurian Parmentier
- Matthias Poppe
- Roland Poppe
- Dany Ranschaert
- Remy Vandenberghe
- Vanessa Van Acker
- Daan Van Eenaeme
- Omer Van de Kerckhove
- Philippe Van de Velde
- Dirk Verheedt
- Luc Verhelst
- Tom Vermeulen
- Stijn Wandels
- Raphaël Windey

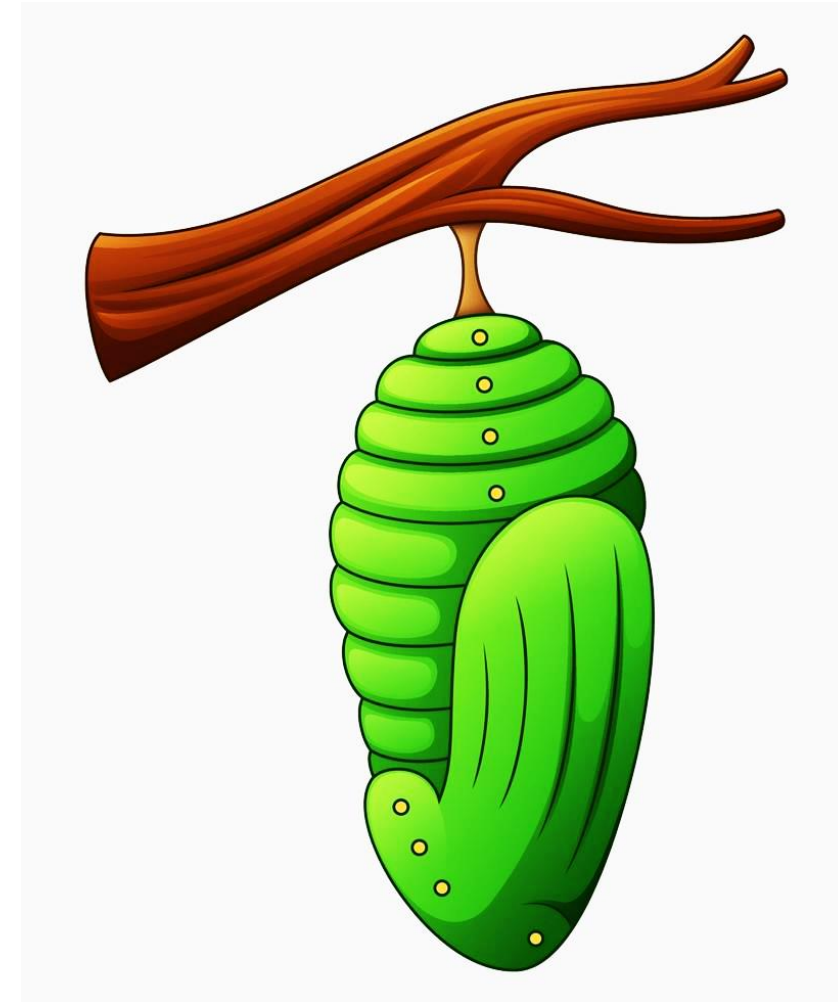
Wintertijd ... tijd om te zoeken naar andere stadia

Deze winter werden er eitjes gevonden van een nog onbekende soort

Daarvan werd er diverse eitjes uitgekweekt en kwamen meerdere rupsjes uit

Maar slechts één rupsje is gaan verpoppen. De rest heeft het niet gehaald

Het werd een heel mooie vlinder

Cisse

2 december 2025

(toekomstig entomoloog en al
lid van de VVE WG Dagvlinders)

Trotse ouders Lore & Daan

Een dikke proficiat aan de ouders !!!

Over eitjes gesproken ...

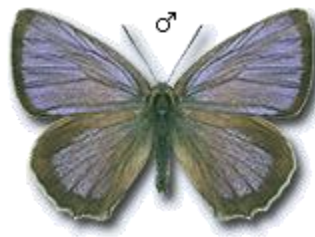
**Zoektocht eitjes
Sleedoornpage,
Eikenpage & Iepenpage**

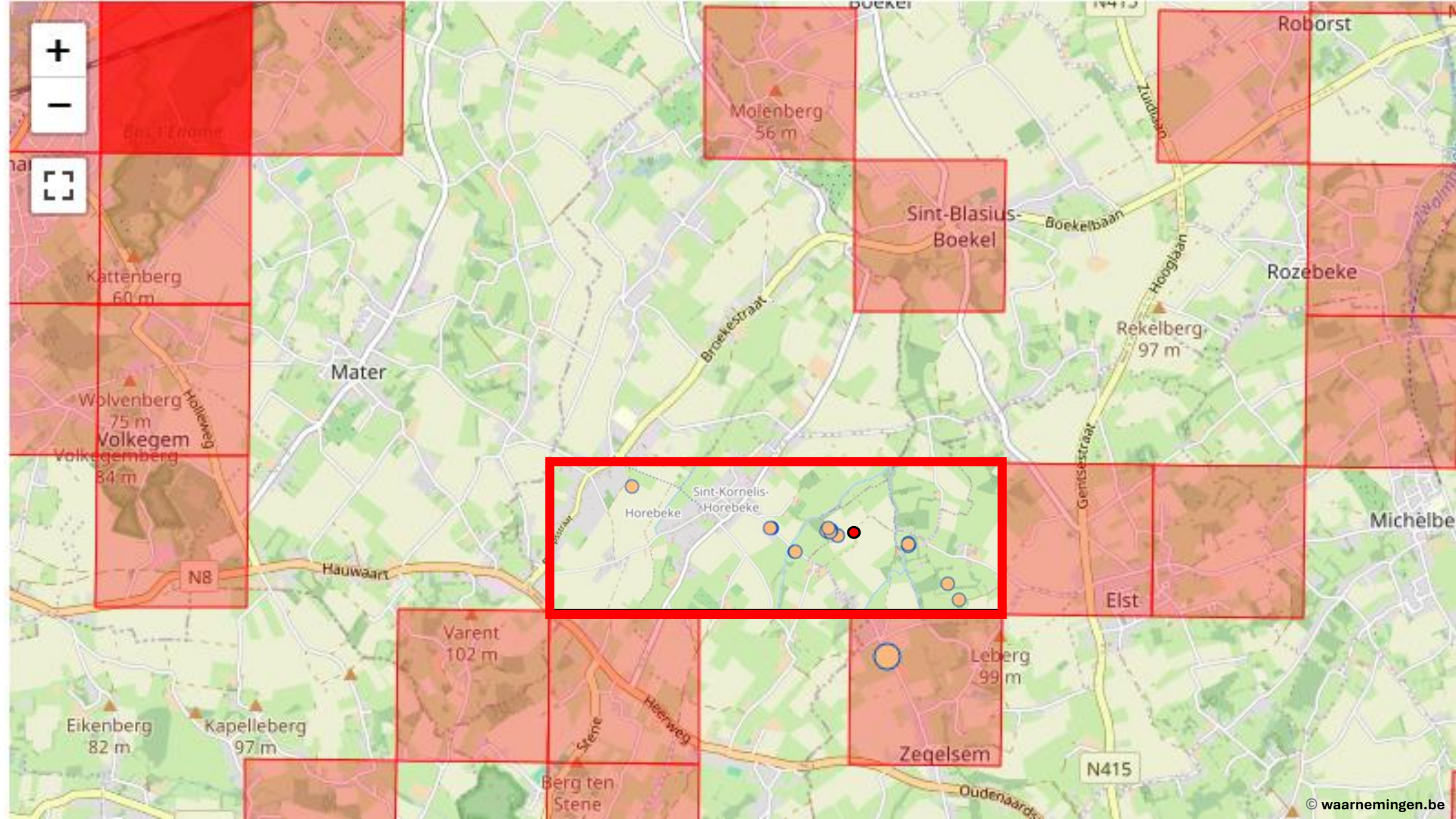
Deelnemers:

Dirk Hylebos
Dirk Verheedt
Anja Lambrechts
Jasper Buyle
Amber Van Geert
Philippe van de Velde
Jens D'haeseleer
Ortwin Hoffmann
Emmanuel Cocquyt
Kurt Jonckheere
Etienne de Schryver
Sandra Casier

Zoektocht eitjes

Thecla betulae, *Favonius quercus* & *Satyrium w-album*
in de Vlaamse Ardennen

Programma bijeenkomst VVE WG Dagvlinders

Zaterdag 24 januari 2026

- **Dagvlinderkiosk**
- The synergistic impact of nitrogen deposition and heat stress on herbivorous insects: **nettle-feeding Lepidoptera** as model organisms (B.W.J. Meulepas)
- **Pauze**
- **Tuinmeetnet VVE WG Dagvlinders**, wat zeggen de trends ? (Jurgen Couckuyt)
- ***Pseudochazara misjai***, een nieuwe soort voor de wetenschap (Dr. Laurian Parmentier)
- Resultaten onderzoek ***Mellicta* groep** in het mil. kamp van Sissonne (Jurgen Couckuyt)

Zaterdag 24 januari 2026

Bijeenkomst(en) VVE WG Dagvlinders 2026

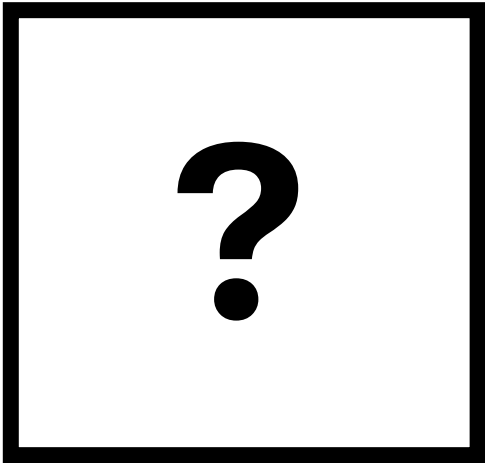
Programma aanbod (OV):

- Vlinderen in de **Viroin** (Johan Staelens)
- **Dagvlinderquiz** (Sabine Metzger)
- Bloeibogen in je **tuin** voor dagvlinders (Herman Dierickx)
- Verslag excursie **Wales** (Jurgen Couckuyt)
- **Flieflotter** fotowedstrijd
- Butterfly rarities and diversity in the North-Western **Italian Alps** (Andrea Battisti)
- ... en nog veel meer lekkers...

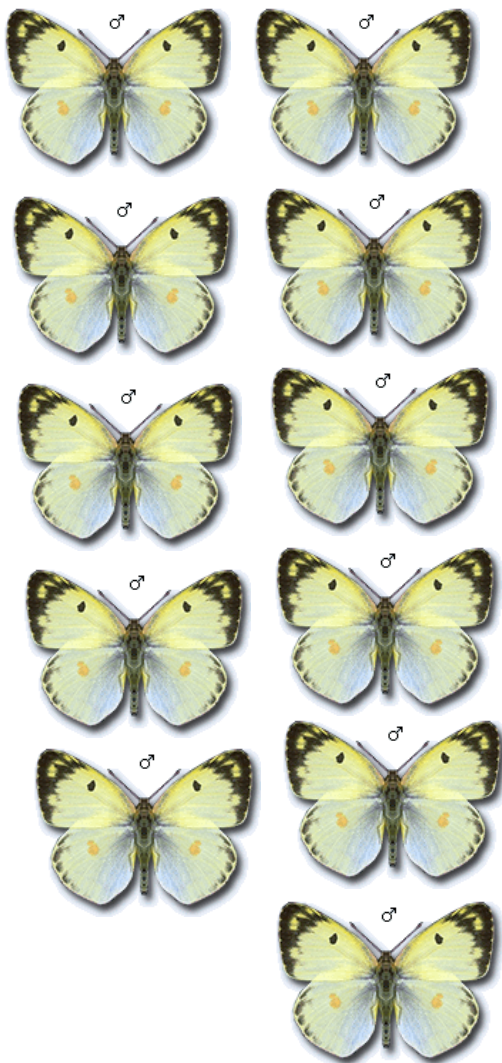
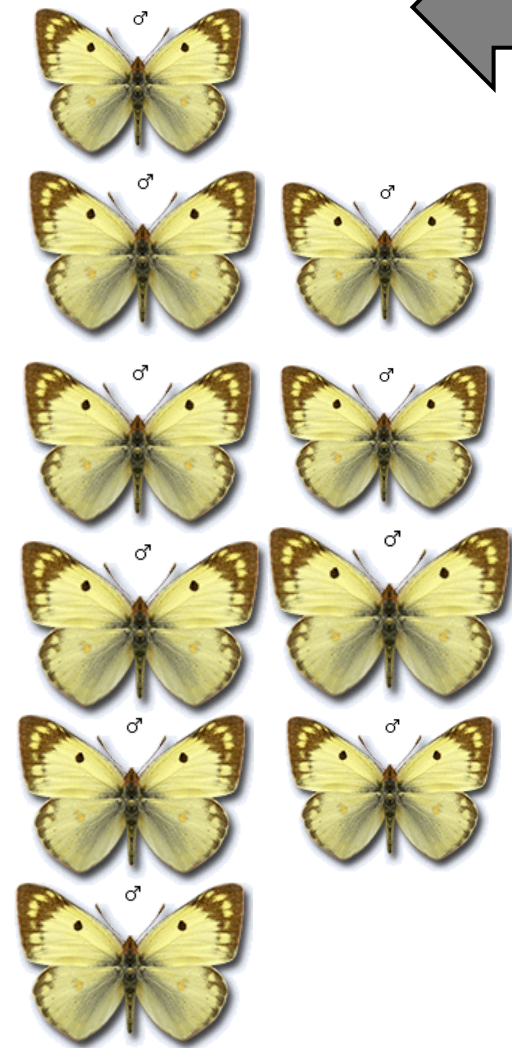

Zaterdag 24 januari 2026

Colias hyale, de Gele luzernevlinder

Colias alfacariensis, de Zuidelijke luzernevlinder

Measuring the pulse
of European biodiversity

European Red List of Butterflies

Chris van Swinderen, Martin Honek, Jan Eliáš, Joanna Day,
Hélène Béguin, David Apple, Aaron Hodge

Rode Lijst voor Europese dagvlinders kleurt
steeds roder: “65 vlindersoorten momenteel
bedreigd in Europa”

<https://op.europa.eu/publication-detail/-/publication/9da8dc48-a588-11f0-a7c5-01aa75ed71a1>

De nieuwe Europese Rode Lijst van de dagvlinders kleurt **almaar roder**

De nieuwe Europese Rode Lijst van dagvlinders telt maar liefst 65 bedreigde soorten, zo'n 15% van alle soorten. Dat is een toename met 28 soorten ten opzichte van de vorige versie in 2010. Eén soort, het Madeira groot koolwitje, is sinds 1986 niet meer waargenomen en wordt nu officieel als uitgestorven beschouwd.

De grootste bedreigingen voor dagvlinders in Europa zijn en blijven **verlies van geschikte leefgebieden en klimaatverandering**. Leefgebieden gaan verloren door een combinatie van factoren, waaronder veranderingen in landgebruik, drooglegging van moerassen, overbegrazing en zowel intensivering als het verlaten van landbouwgronden.

Een tweede ernstige bedreiging die de Europese vlinders in het afgelopen decennium sterk raakte, is **klimaatopwarming**. De nieuwe Rode Lijst toont aan dat in Europa hierdoor **34 soorten** worden getroffen. Dit aantal zal naar verwachting de komende jaren nog toenemen. Klimaatverandering treft niet alleen soorten die in het uiterste noorden voorkomen, maar ook soorten uit het Middellandse Zeegebied en bergsoorten.

De nieuwe Europese Rode Lijst van de dagvlinders kleurt **almaar roder**

In tegenstelling tot de vorige versies staan dit keer ook **enkele dagvlindersoorten uit Vlaanderen** op de nieuwe Europese Rode Lijst.

Het **Zwartsprietdikkopje** en het geelsprietdikkopje komen in de nieuwe Europese Rode Lijst als *kwetsbaar* terecht (ook *kwetsbaar* in Vlaanderen).

Vijf andere Vlaamse soorten komen op Europees vlak in de Rode-Lijstcategorie *bijna in gevaar* terecht: het Gentiaanblauwtje (*ernstig bedreigd* in Vlaanderen), de Aardbeivlinder en de **Kleine vos** (*bedreigd* in Vlaanderen) en het Bont dikkopje en het Dwergblauwtje (*kwetsbaar* in Vlaanderen). Dit onderstreept dat deze Europees (bijna) bedreigde soorten bijzondere aandacht verdienen binnen het Vlaamse natuurbeleid en bij het beheer van hun leefgebieden.

[vrt nws](#) Hoofdpunten[Regio](#)[Thema's](#)[Recent](#)[Kijk](#)[Radio](#)[Podcasts](#)

Taal

[Nederlands](#) [Dossier](#) Boerenprotest

CD&V-voorzitter Mahdi wil stikstofakkoord schrappen om boeren te helpen concurreren met Mercosurlanden

[Artikel luisteren](#) | 4min[Meer info](#)

23 januari 2026

Wat hebben leden van de
VVE WG Dagvlinders
deze winter uitgespookt?

Sessies opzetten van dagvlinders

- **Zondag 30/11/2025**
- **Zondag 07/12/2025**
- **Zondag 11/01/2026**
- Zondag 01/02/2026
- Zondag 08/02/2026
- Zondag 22/02/2026

Deelnemers:

Hilde Bex,
Mila Schelfhout,
Vanessa Van Acker,
Amber Geerts,
Jasper Buyle
& Jurgen Couckuyt

© Jasper Buyle

Sessies genitaliën onderzoek dagvlinders

Vrijdag 07/11/2025

Vrijdag 14/11/2025

Vrijdag 21/11/2025

Zondag 30/11/2025

Vrijdag 05/12/2025

Vrijdag 19/12/2025

Vrijdag 16/01/2026

Vrijdag 03/02/2026

Vrijdag 20/02/2026

Vrijdag 27/02/2026

Deelnemers:

Kaat Schelfhout,
Vanessa Van Acker,
Beau De Block,
Philippe Van de Velde,
Etienne De Schryver,
Wim Springael,
& Jurgen Couckuyt

© Jurgen Couckuyt

Sessies genitaliën onderzoek dagvlinders

***Aglais urticae* ♂**

Preparaat Vanessa Van Acker

***Lasiommata megera* ♂**

Preparaat Kaat Schelfhout (14 jaar)

Sessies genitaliën onderzoek dagvlinders

***Maniola jurtina* ♀**
Preparaat Wim Springael

***Melitaea aurelia* ♂**
Preparaat Philippe Van de Velde

Sessies genitaliën onderzoek dagvlinders

***Cupido minimus* ♂**

Preparaat Beau De Block

***Boloria dia* ♂**

Preparaat Jurgen Couckuyt

Collectie dagvlinders VVE

128 dozen herschikt volgens actuele nomenclatuur en systematiek Lepiforum.

Gedigitaliseerd door leden van de VVE WG Dagvlinders (Agnes Van Grimberge, Laura Serluppus, Beau De Block, Kurt Jonckheere, Raphaël Windey, Philippe Van de Velde & Jurgen Couckuyt)

Collectie van de AV ingewerkt en gedigitaliseerd (Vanessa Van Acker, Raphaël Windey & Jurgen Couckuyt)

Opzetplankjes t.v.v. de VVE WG Dagvlinders

Maten 2, 3 & 4 mm (10€/stuk)

Herlanceren verkoop t-shirts en/of sweaters ?

- Is er vraag naar ?
- Bestellen → Miltje naar Anja met melding + maat + gender

anja.it.lambrechts@skynet.be

Foto's dagvlinders gezocht voor website Catalogus Belgische Lepidoptera

- Indien geschikte foto (scherpte, belichting, ...)
- Alle stadia
- Stuur door naar vviewgdagvlinders@telenet.be
- Naam fotograaf, datum foto, plaats van vondst, extra informatie relevant tot soort,...

Catalogue of the Lepidoptera of Belgium

Papilio machaon Linnaeus, 1758

Species

Last modified: Jan. 14, 2026, 6:31 p.m.

A fairly common species throughout Belgium. Numbers can vary between years but the species is never rare.

Details

Classification

Family: [Papilionidae](#) > Subfamily: [Papilioninae](#) > Tribus: [Papilionini](#) > Genus: [Papilio](#) > Species: *Papilio machaon*

Vernacular names

Koninginnenpage (NL), The Swallowtail (EN), Machaon (FR), Schwalbenschwanz (DE)

First mention in Belgium

De Sélys-Longchamps E. 1837. Catalogue des Lépidoptères ou Papillons de la Belgique, précédé du tableau des Libellulines de ce pays. — — : 1–29. On page 15 (as *Papilio machaon*). [view page](#)

Status

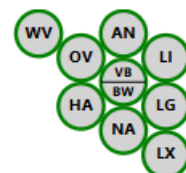
Native

Distribution

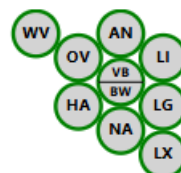
🗺 Grape view

📊 Table view

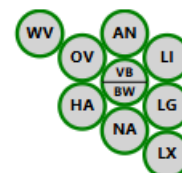
Before 1980

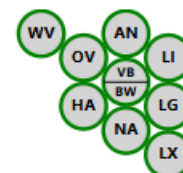
1980–2004

2005–2024

After 2024

Imago

Wing length 32–41mm. This large species is easily identified by its unique black pattern on a pale yellowish ground colour. Apart from the blackish accentuated veins, the wings have a dark base and a dark subterminal band. On the hindwing, this subterminal band has a series of blue spots with a red eyespot in the tornus.

Museum specimens

No pictures yet!

Specimens in nature

Egg

Eggs are pale yellowish and spherical and are laid singly on the larval foodplant.

Caterpillar

Young larvae are blackish with several small spines per segment and a white dorsal patch, making them look like a small bird dropping. In later instars the caterpillars lose their spines and their camouflage when they get a green ground color with each segment wearing a black transverse band with red spots.

Bionomics

A thorough description of the bionomics of this species can be found on the [Butterflies in the Benelux](#) website.

No pictures yet!

Flight periods

The adults fly in two generations a year from late April till the end of June, and from early July till the end of August with singletons flying into autumn.

Observed on

Host plant (species): [Peucedanum palustre](#), [Angelica sylvestris](#) and [Daucus carota](#)

The larva lives on several species of Umbelliferae, commonly on *Daucus carota* and *Foeniculum vulgare*. Eggs are often laid on small plants on bare ground. Caterpillars are commonly found in gardens.

No pictures yet!

Habitat

This is a widespread species in Belgium, especially to be found on warmer grasslands. Not only natural (calcareous) grasslands but also along south-facing dikes and roadsides, on former slag heaps, in gardens,... Males can be found hill-topping.

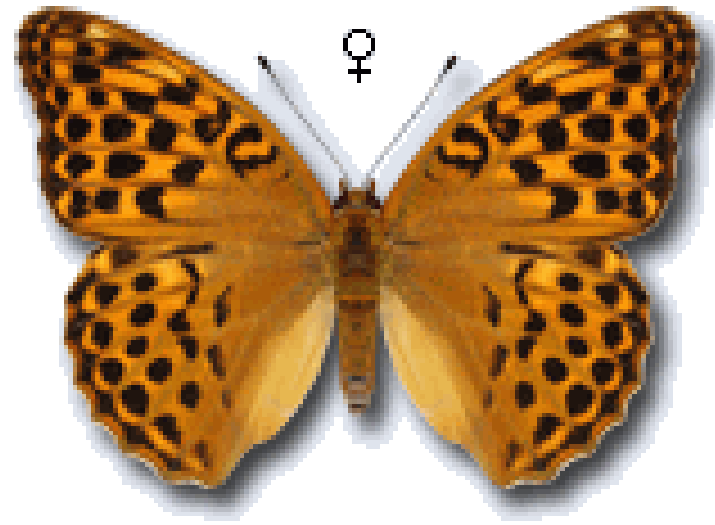
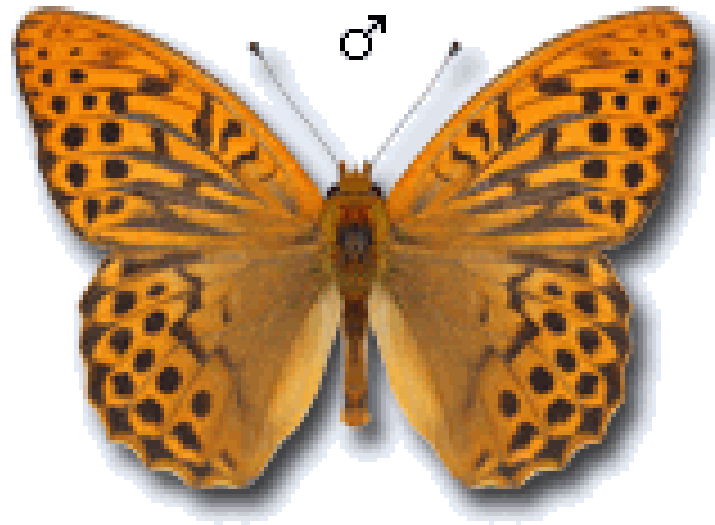
No pictures yet!

Flieflotter 2026 inzendingen

• Scheefbloemwitje	1
• Keizersmantel	3
• Boomblauwtje	1
• Dagpauwoog	1
• Klein geaderd witje	2
• Oranje luzernevlinder	1
• Koevinkje	1
• Distelvlinder	1
• Groot koolwitje	2
• Icarusblauwtje	1
• Groot dikkopje	2
• Bruin blauwtje	1
• <i>Pseudochazara misjai</i>	1
• Kaasjeskruidnik	1
• Citroenvlinder	1
• Klein koolwitje	1
• Oranje zandoogje	2

Flieflotter 2026 wordt dus

Argynnis paphia (Linnaeus, 1758), de **Keizersmantel**

Activiteiten VVE WG Dagvlinders 2026

3-daagse excursie Mourmelon (29-31 mei 2026)

→ Deadline inschrijvingen zondag 1 februari 2026 om 23h59 !

Excursie *Coenonympha tullia* Wales (wws. juni D2 2026)

→ Deadline inschrijvingen zondag 1 maart 2026 om 23h59 !

Meetnet *Hesperia comma* Sissonne 2026

→ Deadline inschrijvingen zondag 1 februari 2026 om 23h59 !

Weekend 8-9 augustus

Weekend 15-16 augustus

Weekend 22-23 augustus

vviewgdagvlinders@telenet.be met correcte vermelding

Sponsoren, giften & inkomsten

- Philippe Van de Velde & Jurgen Couckuyt (cursus NP dagvlinders)
→ **125€**
- Opzetplankjes **10€/stuk** (enkel voor deelnemers sessies)
- Drankverkoop winst gaat naar zaalverhuren voor sessies opzetten dagvlinders en sessies genitalien onderzoek dagvlinders
- Sponsoren 2025. Voor oa. huur Torenzaal CC Lokeren

Interessante lectuur voor de leden

Samengesteld door Sandra Casier: sandra.casier2@gmail.com

Collins M. & Partridge M. 2025

Saving the Apollos and their allies: an online conference. *Antenna Bulletin of the Royal Entomological Society* **49**: 14-18

Diverse sprekers over o.a. de **subfamilie**
Parnassiinae.

Zie ook: SBBT (2024) Saving swallowtails: The Apollo's and their allies.

Available from:

<https://www.youtube.com/@swallowtailandbirdwingbut2614>

Subfamilie PARNASSIINAE :
8 genera en ongeveer 70 soorten

Parnassiinae

Bewonen geen 'eilanden' in de strikte zin van het woord, maar wel vaak een equivalent ervan, zoals **geïsoleerde** bossen, valleien en bergen in de noordelijke hemisfeer. Maakt hen kwetsbaar voor lokale overstromingen, droogte, landverschuivingen en bosbranden, te vaak het resultaat van **klimaatverandering**.

Binnen afzienbare tijd zullen velen gedwongen worden zich, samen met hun waardplanten, **terug te trekken** naar meer **noordelijke** streken of naar **hogere** altitudes.

Voorwaarde: er moet daar **geschikt habitat** zijn!

Parnassiinae

Belang van metapopulatiedynamieken : Pieniny National Park (Polen):

Door klimaatverandering en wijzigingen in landgebruik: geschikte leefgebieden drastisch **ingekrompen en gefragmenteerd**.

Vroege jaren '90: populatie *Parnassius apollo* geslonken tot 30 individuen.

1992: opstart beschermingsprogramma:

doel: aantallen van jaren '50 en '60 terug behalen door verbetering **habitatstructuur** en **mobiliteit** tussen de verschillende populaties te herintroduceren om genetische diversiteit en dispersie te behouden.

Belangrijke uitdaging: het weer omkeren van gedragingen die **migratieneigingen** verminderden!

Introductie individuen van andere vitale populaties : zorgden voor **hernieuwd migratiegedrag!**

Parnassiinae

Uitdagingen en beperkingen in het beheer van *Parnassius apollo* habitats in het Mediterrane gebied, specifiek rond Valencia, Spanje

Parnassius apollo: beschermingsstatus sinds 1930: R.L: zowel regionaal als internationaal: **vulnerable**.

Bedreigingen: habitatverlies, vervuiling en klimaatverandering = negatieve impact op waardplanten en voortplantingscyclus.

Implementatie van beschermingsinspanningen, monitoring en reïntroductie.

Belangrijk: **nectarbeschikbaarheid** en verwijdering van opgaande vegetatie.

Archon & Zerynthia

Deze genera hebben allen een **opvallend kleurenpatroon** en velen hebben een **beperkte geografische verspreiding** in Europa en het Midden-Oosten.

Waardplanten: *Aristolochia*. Deze hebben een uniek **bestuivingsmechanisme**: ze trekken specifieke vliegensoorten aan door het nabootsen van **alarmferomonen** = dergelijke feromonen worden geproduceerd door insecten wanneer ze aangevallen worden door een predator.

Bedreigingen: habitatverlies, zeker ook door branden, zoals de verwoestende brand in Griekenland in 2023, met een zware impact op

Archon apollinus, *Zerynthia* (*Allancastris*) *cerysi* & *Zerynthia polyxena*.

Gomez-Fernandez J. & Ortiz-Garcia M. 2025

Aportaciones a la corologia de *Gegenes*
nostrodamus y *Borbo borbonica* zelleri.

Shilap Revista de Lepidopterologia **53**: 593-601

Nieuwe waarnemingen van beide soorten op het
Iberisch schiereiland. Eerste waarneming van
Gegenes nostrodamus in de provincie Guadalajara.

Meer kennis over de
chorologie van *G.*
nostrodamus & *B. borbonica*
zelleri.

verspreidingskaart beide
soorten.

VOLUMEN / VOLUME 53 eISSN: 2340-4078 ISSN: 0300-5267
NÚMERO / NUMBER 211 LCCN: sn 93026779 CODEN: SRLPEF
(Fecha de publicación 30 de septiembre de 2025 / Issued 30 September 2025)

SHILAP

REVISTA DE LEPIDOPTEROLOGÍA

Madrid
2025

Koren T., Martinovic M. & Dender D. 2025

What flies in the far south of Croatia? The diversity of Rhopalocera in the Konavle region, southern Dalmatia (Lepidoptera: Papilionoidea).

Shilap Revista de Lepidopterologia **53**: 439-460

Exploratie diversiteit Rhopalocera in de Konavle region in Z. Dalmatië.

106 soorten, waarvan de meerderheid voor het eerst wordt gedocumenteerd in deze regio.

VOLUMEN / VOLUME 53 eISSN: 2340-4078 ISSN: 0300-5267
NÚMERO / NUMBER 211 LCCN: sn 93026779 CODEN: SRLPEF
(Fecha de publicación 30 de septiembre de 2025 / Issued 30 September 2025)

SHILAP

REVISTA DE LEPIDOPTEROLOGÍA

Madrid
2025

Koren T., Martinovic M. & Dender D. 2025

What flies in the far south of Croatia? The diversity of Rhopalocera in the Konavle region, southern Dalmatia (Lepidoptera: Papilionoidea).

Shilap Revista de Lepidoperologia **53**: 439-460

Zoögeografische analyse:

Hoog aandeel Euro-Siberische en Euro-Oriëntale soorten, met significante aanwezigheden van Holarctische en Mediterrane soorten.

Vergeleken met de omringende regio's in Bosnië en Herzegovina en Montenegro wordt een grotere diversiteit aan Rhopalocera vastgesteld met een Sorensensimilarity index van 0,39.

Belangrijke doelstelling:

Het voorkomen van **zeldzame soorten** die potentieel in gevaar zijn in kaart brengen;
Het voorzien van een basis voor verdere **monitoring** en **beschermingsmaatregelen** in de regio!!!

Het landschap van Konavle:

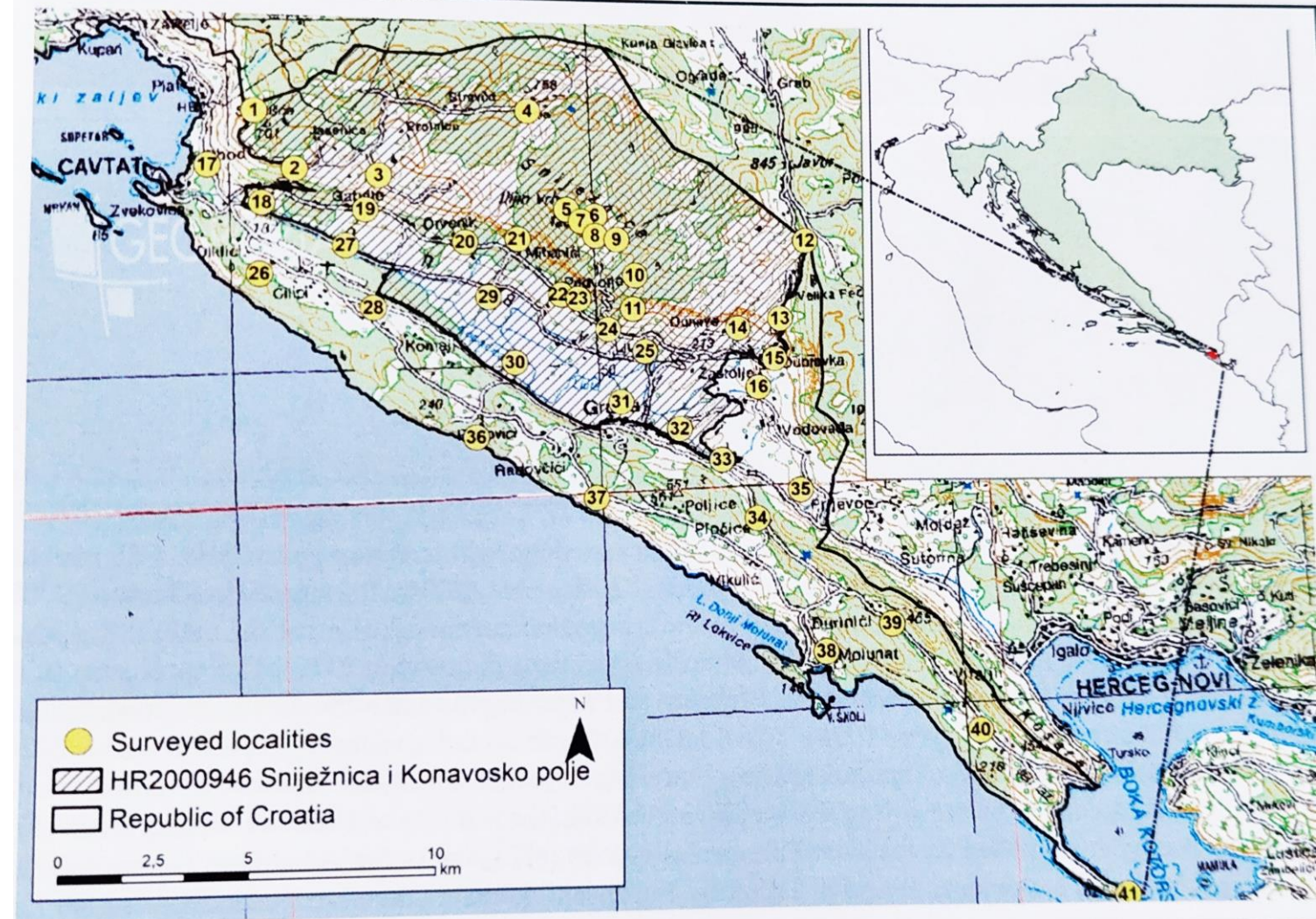
Centraal gelegen Konavosko polje, een gesloten **karstdepressie**, omringd door hogere uitstulpingen.

Gevolg: geen oppervlakedrainage water naar de zee.

Drainage gebeurt vandaag via buizen om overstromingen te vermijden.

Je vindt er vnl. grasland en een kleiner aandeel landbouwgrond met diverse gewassen.

Figure 1. Map of surveyed localities in the Konavle area. Localities are numbered from northeast to southwest direction and correspond to locality numbers in the Materials and Methods section.

Omringend terrein: **kalksteen:**

Snijznica (1234 m), mondt uit in het Massief van de berg Orjen (1895 m). De Konavle vlakte is gescheiden van de zee door een dolomiet-kalksteen bergkam. Ljuba-rivier als permanente waterbron.

De kalksteenregio: combinatie van bossen en graslanden, ruraal landschap

Graslanden: ontstaan door branden van natuurlijke en menselijke oorsprong en vroeger “open begrazing”.

2 klimaattypes: (Köppenclassificatie)

1) Smalle kustgebied: mediterraan met hete zomers

2) rest: mediterraan met warme zomers

Alleen in de hoogste delen van Konavle is sneeuw geen onbekend fenomeen. Mediterraan plantenkleed waarin altijd groene houtige gewassen domineren.

Het Konavle veld zelf: nat; vegetatie met kreupelbosjes en bossen in de uiterwaarden en graslanden + plantages van *Pinus spp*, vaak gemengd met inheemse planten.

11250,06 ha = beschermd binnen **Natura 2000-gebieden**. Alle onderzochte locaties, behalve 14, liggen in dat beschermde gebied. Het noordelijk deel van het studiegebied behoort tot de **Snijeznica berg** die apart is geanalyseerd: 103 soorten!

Dataverzameling/106 soorten

Veldwerk 2015-2023 + ongepubliceerde data van vroeger.

Identificatie complex *Hipparchia fagi/syriaca* a.d.h.v. **Julienorgaan**.

Specimens van genera *Gegenes*, *Pyrgus* (*alveus-armoricanus*): **genitaalonderzoek**

Meest **algemene** soorten:

(op 30 of meer locaties waargenomen):

- *Colias croceus*
- *Gonepteryx rhamni*
- *Iphiclides podalirius*
- *Polyommatus icarus*
- *Lasiommata megera*
- *Vanessa atalanta*
- *Vanessa cardui*
- *Maniola jurtina*

Meest **zeldzame** soorten:

(waargenomen op slechts 1 of 2 locaties):

- *Parnassius mnemosyne*
- *Gegenes nostrodamus*
- *Lycaena tityrus*
- *Brenthis daphne*
- *Coenonympha rhodopensis*
- *Danaus chrysippus*
- *Aglais urticae*

Discussie & significante soorten:

Alle soorten, waargenomen tijdens dit onderzoek, bevonden zich in **Natura 2000-gebied**.

De **Annex II – soort** van de **habitat directive** *Euphydryas aurinia*, voorheen slechts gekend van het noorden in Dalmatië, werd gevonden. Voorstel om *Euphydryas aurinia* op te nemen als **doelsoort** = van belang voor bescherming van de soort en zijn habitat op de lange termijn!

Andere Annex II – soorten die ook werden waargenomen: *Apatura metis*, *Papilio alexanor*, *Parnassius mnemosyne* en *Zerynthia polyxena*.

Dominantie van **Euro-Siberische** en **Euro-Oriëntaalse** soorten:

De berg Snijeznica kent vooral een mediterraan klimaat, tot op heden nog met relatief koude winters waardoor de toppen vaak bedekt zijn met sneeuw, wat vermoedelijk het overleven van de enige bergsoort *Coenonympha rhodopenensis* faciliteert.

De berg Snijeznica is niet hoog genoeg voor aanwezigheid van het genus *Erebia*

In vergelijking met andere bergen heeft het onderzoeksgebied het hoogste aantal **mediterrane soorten**. (6) = aanwijzing voor **uniciteit** van Snijeznica, vergeleken met andere bergen in Kroatië. = reden voor verder onderzoek !

Hanisch, K. 2025.

Tagfalter im Gebiet der Stadt Köln einschließlich
Königsforst und Wahner Heide – ehemals und
heute (Lep. *Hesperioidea* et *Papilionoidea*) 4.
Nachtrag Beobachtungen 2023 bis 2025 mit
Berücksichtigung der Widderchen (Lep.
Zygaenidae) und Rückblick auf ehemals
vorhandene Arten. *Melanargia* **37**:127-167

Leverkusen, 15. Dezember 2025

Herausgegeben von der Arbeitsgemeinschaft Rheinisch-Westfälischer Lepidopterologen e.V.
Verein für Schmetterlingskunde und Naturschutz mit Sitz am Aquazoo-LÖBBECKE Museum
Düsseldorf

Schriftleitung: GÜNTER SWOBODA, Am Weingarten 21, 51371 Leverkusen

ISSN 0941-3170

Dit artikel bouwt voort op eerdere publicaties over voorkomen van dagvlinders in het **gebied Keulen**, zowel in het heden als verleden.

Observaties 2023 – 2025: fluctuaties in abundantie = natuurlijk fenomeen, maar afgelopen jaren: **EXTREMER** door extremere weergebeurtenissen zoals **droogte**.

Soorten die in de afgelopen 15 jaar **nieuw** zijn of **teruggekeerd** zijn:

- *Cupido argiades*: 2011 voor het eerst waargenomen
- *Pieris mannii*: 2015 voor het eerst
- *Cyaniris semiargus*: éénmalig in 2018
- *Aricia agestis*: terug sinds 2019 na bijna 60 j. geen waarnemingen!!!
- *Nymphalis xanthomelas*: éénmalig in 2020
- *Brenthis daphne*: nieuw vanaf 2021
- *Carcharodus alceae*: 2022: nieuw of teruggekeerd???
- *Apatura ilia*: 2022: terug na 40 jaar!
- *Carcharodus alceae*: 2022: nieuw of teruggekeerd???
- *Apatura ilia*: 2022: terug na 40 jaar!
- *Pyronia tithonus*: 2024: terug na 14 jaar niet meer gemeld te zijn!

Vergelijkbare tendensen als bij ons, vb. *Pieris mannii*, *Apatura ilia*, maar ook opmerkelijke verschillen zoals *Pyronia tithonia* en *Aricia agestis* !

Verdwenen soorten afgelopen 15 jaar: **GEEN!**

Erynnis tages is wel een zorgenkindje, want afgelopen 3 jaar niet meer gezien.

Oorzaken achteruitgang aantal soorten en abundatie:

Zijn ondertussen algemeen gekend ☹️.

Dankzij enkele natuurgebieden (22) en bijzonder natuurrijke biotopen, zoals Wahner- heide hebben enkele bedreigde en zeldzame soorten zich kunnen handhaven in de regio van Keulen.

Groepsaankopen nieuwe boeken

→ **Deadline 31 januari 2026**

→ mail naar vviewgdagvlinder@telenet.be met vermelding van boek(en)

De slimste vlindergids.

Jan Rodts, vooral bekend van Vogelbescherming Vlaanderen, bracht een beknopte gids uit over de dagvlinders van de Benelux.

De Slimste Vlindergids is een handig en rijkelijk geïllustreerd boek met foto's van imago's en rupsen alsook determinatiekenmerken. Een must have boek voor de dagvlinderliefhebber die het met eigen middelen wil doen i.p.v. ObsID.

Een leuk detail is dat het boek tot stand is gekomen door medewerking van **Daan Van Eenaeme** & Dirk Maes!

Richtprijs 30€.

**Holarctic butterflies of the
subtribe Polyommata
(Lepidoptera: Lycaenidae)
and their genitalia**

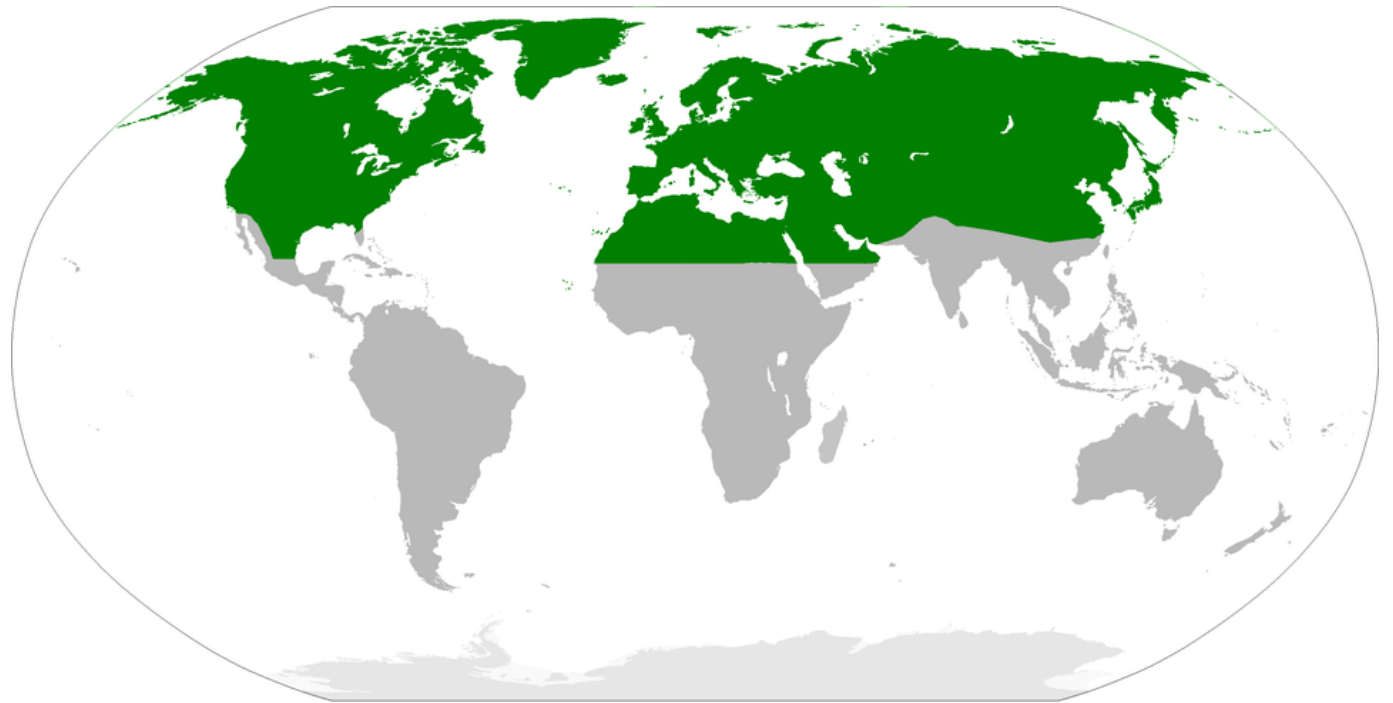
**John G. Coutsis
&
Vadim V. Tshikolovets**

TSHIKOLOVETS PUBLICATIONS

Holarctic butterflies of the subtribe Polyommata
(Lepidoptera: Lycaenidae) and their genitalia” John G.
Coutsis & Vadim V. Tshikolovets.

Format A4, 368 pp, 38 colour plates, hard cover.

Prijs:119€.

Butterflies of the Western Palaearctic

Volume I: Hesperidae, Papilionidae, Pieridae,
Lycaenidae (partim)

Vadim Tshikolovets

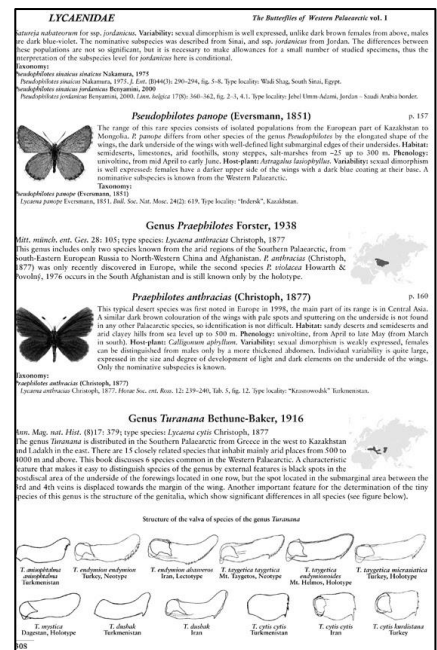
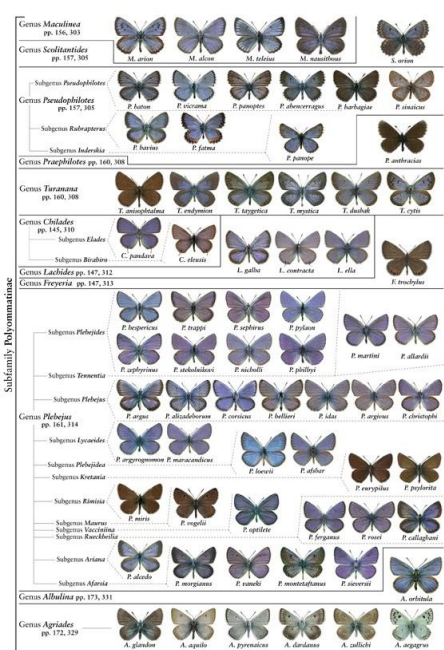
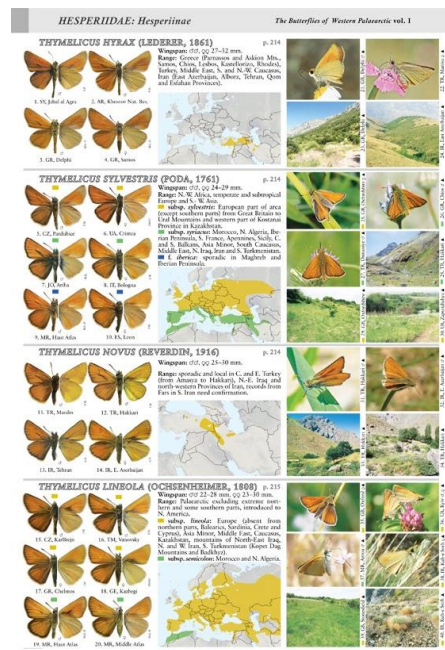
Tshikolovets: Butterflies of the Western Palearctic.

2-delig, groot formaat.

Het eerste deel beschrijft 432 soorten van de families Hesperidae, Papilionidae, Pieridae en een eerste deel van de familie Lycaenidae. De nomenclatuur, verspreiding, ecologische niche en de fenologie van de soorten wordt onderzocht waarbij ook discussies rond taxonomie niet uit de weg worden gegaan. Morfologische kenmerken tussen soorten worden eveneens aangetoond wat betrouwbare identificatie oplevert.

352 blz, inclusief 136 kleurplaten.

Prijs: 129 Euro.

VVE: Update bibliotheek en boeken te koop

**Vlaamse Vereniging voor
Entomologie**
Flemish Entomological Society
Bibliotheek – tijdschriften

- Met dank aan
Sandra Casier,
Vanessa Van Acker,
Jurate De Prins,
Etienne De Schryver
& Willy De Prins

[Home](#) | [Vereniging](#) | [Programma](#) | [Phegea](#) | [Mededelingen](#) | **Bibliotheek** | [Te koop](#) | [Lid worden](#) | [Dagvlinders](#) | [Catalogus Lep.](#) | [Bladmineerders](#) | [Jeugdafdeling](#) | [Links](#)

Bibliotheek – tijdschriften

Overzicht van de tijdschriften aanwezig in de bibliotheek van de Vlaamse Vereniging voor Entomologie.

Deze tijdschriften zijn te raadplegen tijdens de vergaderingen van de V.V.E. als die doorgaan in het verenigingslokaal.

Vele tijdschriften hebben ook een online versie. Wie fouten, verbeteringen of aanvullingen heeft gelieve die door te sturen naar de [bibliothecaris](#).

[Ga naar boeken – See books](#)

Journals – Tijdschriften

Tijdschrift – Journal	Beginvolume	Beginjaar	Eindvolume	Eindjaar
A Janus Pannonius Muzeum Ekvönyve	16	1971	43	1998
Abhandlungen aus dem Landesmuseum für Naturkunde zu Münster in Westfalen	35	1973	43	1981
Abhandlungen aus dem Westfälischen Museum für Naturkunde	44	1982	Doorlopend	
Abhandlungen der Senckenbergischen naturforschenden Gesellschaft	522, 544, 557	1989	Onregelmatig	
Acta Biologica Universitatis Daugavpiliensis	1	2001	Doorlopend	
Acta Entomologica Bohemoslovaca	62	1965	88 (2)	1991
Acta Entomologica Bulgarica	1	1995	9 (1/2)	2003

Bibliotheek – Boeken [\[terug naar tijdschriften – back to journals\]](#)

Overzicht van de boeken aanwezig in de bibliotheek van de Vlaamse Vereniging voor Entomologie.
Deze boeken zijn te raadplegen tijdens de vergaderingen van de V.V.E. als die doorgaan in het verenigingslokaal (Vrieselhof – Ranst, Oelegem).
Wie fouten ziet of verbeteringen/aanvullingen heeft gelieve die door te sturen naar de [bibliothecaris](#).

[Lepidoptera – Vlinders](#)

[Coleoptera – Kevers](#)

[Diptera – Vliegen](#)

[Hemiptera – Wantsen](#)

[Hymenoptera –
Wespen, bijen](#)

[Small orders – kleine
orden \(Odonata,
Orthoptera, enz.](#)

Algemene entomologie – General entomology [\[terug naar andere orden – back to other orders\]](#)

Bijgewerkt tot / Updated till oktober 2025.

Author	Year	Title
Abraham R.	1991	Fang und Präparation wirbelloser Tiere
Acloque A.	1897	Faune de France.
Altmann G.	1966	Die Orientierung der Tiere im Raum.
Anoniem	-	L'écologie Vol. 2 Ecosystèmes et biosphère.
Anoniem	1878	Les insectes. Iconographie et Histoire naturelle des Orthoptères etc.
Anoniem	1929	The national geographic magazine (papers on insects).
Anoniem	1940	Werken van het zoölogisch instituut van Natuurwetenschappen van de Sovjetunie.
Anoniem	1966	Die Fauna Thrakiens (Sammelwerk). Band III.
Anoniem	1966	Lijst van Entomologische Periodieken.
Anoniem	1971	Proceedings of the 13th Intern.Congress of Entomology, Moscow, T. 1.
Anoniem	1971	Proceedings of the 13th Intern.Congress of Entomology, Moscow, T. 2.
Anoniem	1972	Cat. Tijdschriften Serie-Werken in Bibliotheek Ned.ent.Ver. Amsterdam.
Anoniem	1972	Proceedings of the 13th Intern.Congress of Entomology, Moscow T. 3.
Anoniem	1974	Ecologisch repertorium. Adresboek.
Anoniem	1977	De Oude Landen Antwerpen.
Anoniem	1986	Fauna of southwestern Bulgaria. Part 1.
Anoniem	1989	Lijst van boeken en tijdschriften in de bibliotheek van de V.V.E.
Arndt U., Nobel W. & Schweizer	1987	Bio-Indikatoren, Möglichkeiten, Grenzen und neue Erkenntnisse.
Bastin J. P.	2001	Les conceptions de Martynov sur la classification des insectes.
Benoit P.	-	Illustraties bij de cursus medische en veterinaire entomologie. 1.
Bevan D.	1987	Forest Insects.
Birket-Smith S J R	1984	Prolens, lens and wings of insects

VVE: Update bibliotheek en boeken te koop

Vlaamse Vereniging voor
Entomologie
Flemish Entomological Society

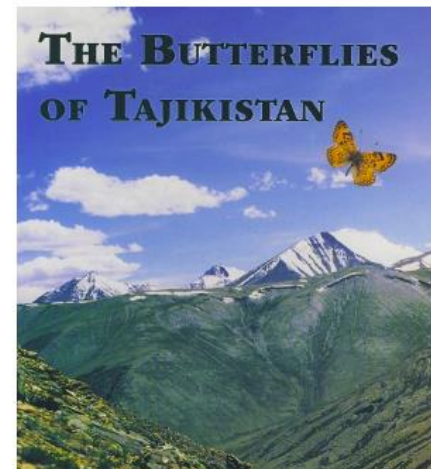
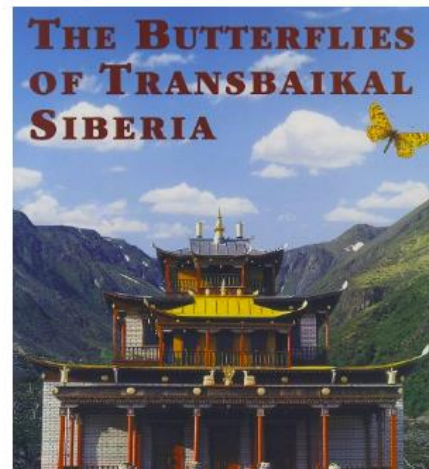
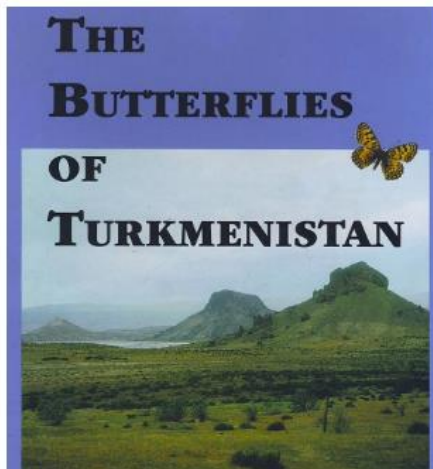
Publicaties

[Home](#) | [Vereniging](#) | [Programma](#) | [Phegea](#) | [Mededelingen](#) | [Bibliotheek](#) | **Te koop** | [Lid worden](#) | [Dagvlinders](#) | [Catalogus Lep.](#) | [Bladmineerders](#) | [Jeugdafdeling](#) | [Links](#)

Boeken te koop

De bibliotheek van de V.V.E. ontvangt geregeld boeken van overleden entomologen of mensen die niet meer geïnteresseerd zijn in entomologie. De dubbele boeken die al aanwezig zijn in de bibliotheek worden hier te koop aangeboden.

- In de prijs zijn géén verzendingskosten inbegrepen en dat veronderstelt dat de boeken in het Vrieselhof (Ranst-Oelegem) worden afgehaald. Indien dat niet mogelijk is kan het boek opgestuurd worden maar dan worden de verzendingskosten apart aangerekend. Neem contact op met de [bibliothecaris](#).
- Verkochte boeken dienen betaald te worden door overschrijving op de rekening van de VVE (IBAN BE92 0689 3636 9723, BIC GKCCBEBB) vóór de boeken kunnen afgehaald/verstuurd worden.

The synergistic impact of nitrogen deposition and heat stress on herbivorous insects: **nettle-feeding Lepidoptera** as model organisms

Berber Meulepas

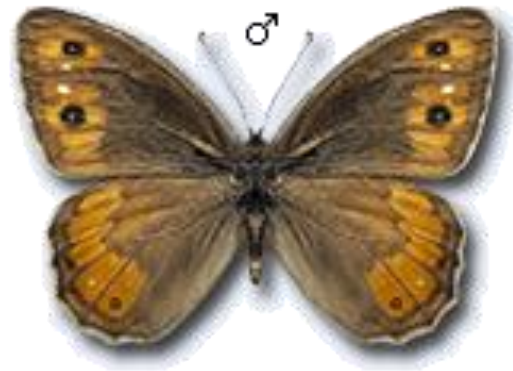

Jurgen Couckuyt

***Pseudochazara misja*,** een nieuwe soort voor de wetenschap

Laurian Parmentier

Onderzoek *Mellicta* groep militair kamp van Sissonne en omgeving

Jurgen Couckuyt

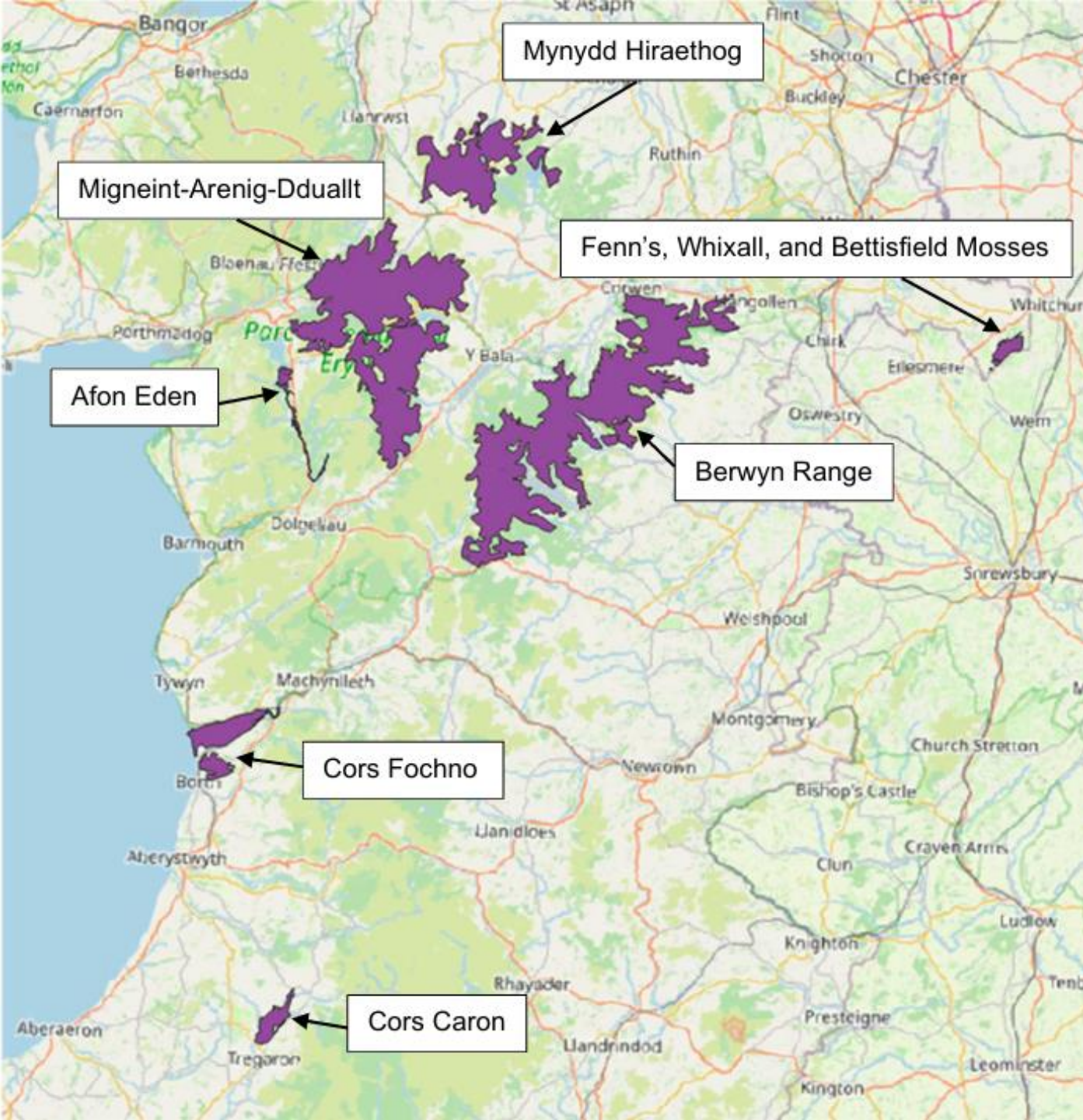

Update excursie **Wales 2026**

Threatened Species Surveyor - Large Heath

Coenonympha tullia

Excursie *Coenonympha tullia* Wales (wws. juni D2 2026)

→ Deadline inschrijvingen **zondag 1 maart 2026** om 23h59 !

- We rijden samen met de auto via de Channel richting Wales (8 uur). Pendelen dus geen probleem.
- Voorbereidingen oa. UK **ETA Application** via app.
- Vooraf samenkomen voor praktische zaken met ingeschrevenen.
- Regelmatig contact met coördinator ivf praktische regelingen en begeleiding.
- Alle locaties zijn bereikbaar met auto.
- Remote area's & venige landschappen !